

MA-reform – prinsipper og rammer

Innspill fra slavisk

Fagmiljøet har hatt to møter (onsdag 30. april og mandag 5. mai) for å diskutere form, oppbygging og innhold av fremtidens MA-løp på ILOS.

Overordnet struktur

Vi er i utgangspunktet skeptiske til å flytte litteraturdelen av fremmedspråkene over til et felles litteraturprogram med allmenn litteraturkunnskap. Det er flere grunner til det. Sett fra de ansattes perspektiv, er det snakk om å opprettholde en viss kritisk masse av kollegaer innenfor hvert språk. Mange av fremmedspråkene har allerede svært få ansatte, og en overføring av litteraturdelen vil gjøre små fagmiljøer enda mindre – i tillegg til at det vil komplisere arbeidet for de som i dag underviser både på litteratur og område.

Minst like viktig er det imidlertid at vi mener dette er negativt for fremmedspråkstudentene. Som det er påpekt i ledelsens notat, har disse en svakere litteraturteoretisk fordypning enn studenter som har gått allmenn litteraturvitenskap. Vi risikerer dermed at fremmedspråkstudentene ved opptak til et felles masterprogram utkonkurreres av litteraturviterne - med de negative konsekvensene dette vil ha for videre rekruttering til fremmedspråkene.

Vi vil dermed foretrekke en modell som den skissert på s. 23 i arbeidsgruppens rapport («Masterstudier for fremtiden», 2025) med to masterprogrammer: ett som kombinerer allmenn litteraturvitenskap og engelsk litteratur, og ett som omfatter språk, litteratur og områdestudier for fremmedspråkene samt engelsk språk og britiske og amerikanske områdestudier. Vi er klar over at det per i dag ikke er et tilbud i områdestudier på alle fremmedspråkene, men vi ønsker at det uttrykkes en ambisjon om at det blir et tilbud på tvers av alle fremmedspråk så snart de økonomiske rammene tillater det.

Når det gjelder navn på program og studieretning, vil vi for programmet foreslå «Master i europeiske språk og samfunn». Dagens navn på studieretningen, «Russisk, polsk, tsjekkisk, bosnisk/kroatisk/serbisk» er ikke optimalt, men samtidig er arbeidsgruppens forslag om kun «Russisk» for snevert. En ting er muligheten for å ta en master med spesialisering i polsk, tsjekkisk eller bosnisk/kroatisk/serbisk, en annen muligheten for på sikt å kunne utvide tilbudet i ukrainsk til også å omfatte masternivå. Siden øvrige studieretninger er presentert med navn på fremmedspråket, foreslår vi «Russisk/slavisk» som navn på en studieretning som omfatter språk, litteratur og område for de nevnte språkene.

Oppbygning

I innledningen til ledelsens notat spesifiseres det at alle studieretninger må tilby både 30 stp og 60 stp masteroppgaver. På russisk finnes det allerede et tilbud om en 30 stp masteroppgave i oversettelse. Grammatikk, litteratur og område har i dag alle 60 stp oppgaver. Erfaringen med 30 stp oppgaver så langt tilsier ikke nødvendigvis at dette bedrer gjennomstrømmingen /fullføring på normert tid, det avhenger i stor grad av andre faktorer.

Vi ser den foreslåtte oppbygningen av mastergradsløpet som hensiktsmessig for dem som velger en 60 stp oppgave, men suboptimal for en 30 stp oppgave. For sistnevnte blir det et halvt års avbrekk mellom oppstart i 2. semester og den faktiske skriveperioden i 4. semester.

Disiplinbaserte fellesemner (teori, metode, prosjektemne og oppgaveemne) ser vi positivt på. Vi har diskutert muligheten for å slå sammen disiplinbasert teori og metode til et felles 10 stp emne i stedet for to 5 stp emner. Dette avhenger imidlertid av hva vi kan tilby av emner. Dersom det blir et tilbud om to eller flere teoriemner per disiplin og tilsvarende på metode, er det hensiktsmessig å beholde 5 stp modellen med tanke på valgfrihet.

Vi tror det er viktig med valgfrihet også i de fagspesifikke emnene. Studentene må i 1. semester kunne få tilbud om et emne innenfor den disiplinen man har valgt (med andre ord: minimum ett fagspesifikt emne per disiplin: språk, litteratur og område, hvor studentene velger emner fra to av tre disipliner). Å starte opp uten tilbud innenfor egen disiplin det første semesteret vil virke demotiverende for mange.

Vi er også opptatt av at språkferdighetene skal kunne vedlikeholdes under masterløpet. En mulighet er at det fagspesifikke emnet i 2. semester settes av til oversettelse/praktisk språkbruk i russisk, evt. ukrainsk, polsk, etc.

Vedrørende disiplinemet i 2. semester, er vi opptatt at dette må kunne kombinere det disiplinære på tvers av fremmedspråkene med en forankring i den spesifikke konteksten for det enkelte språk/språkområde. Hvis for eksempel områdestudier som disiplin ønsker å tilby et emne fokusert på dekolonisering, mener vi at det av hensyn til studentene er viktig at en felles teoretisk overbygning kombineres med områdebasert kompetanse (felles innføring /overbygning/rammeverk og deretter i andre del av emnet en forankring innenfor det relevante språkområdet).

Hverandrevurdering: vi er positive til en runde med hverandrevurdering i løpet av 3. semester – det er nyttig for studentene å lære av andres skriveprosesser og erfaringer - men det er samtidig viktig at veileder kobles på denne vurderingen.

Innhold

Som det fremgår over, har vi tatt utgangspunkt i en disiplinbasert forståelse basert på språk, litteratur og område.

Til spørsmålet om felles teori/metodeemne for allmenn litteraturkunnskap og fremmedspråklitteratur: ja og nei. Det hadde vært positivt om vi kunne fått til dette på tvers, men spørsmålet er om det er praktisk gjennomførbart dersom man går inn i teoriemet med ulik bakgrunnskunnskap/forståelse.

Vi er skeptiske til å innføre felles (vekslende) overordnede problemstillinger innenfor alle disipliner. Det kan være positivt å skape en form for kullfølelse på tvers, men det å innføre en felles tematisk tilnærming på tvers av disipliner og fremmedspråk tror vi fort kan virke som en tvangstrøye. Studentene våre har svært ulike mål og interesser. I tillegg vil det kunne være en utfordring å skaffe intern veiledningskompetanse dersom alle studenter skal skrive innenfor en felles overordnet tematikk. Vi tror kullfølelsen skapes best gjennom felles teori, metode og oppgaveemner, men at vi utover dette bør tilrettelegge for en differensiert studentmasse med ulike interesser og ambisjoner.

Opptakskrav

Vi støtter forslaget om å åpne for opptak av søkere med 60 stp fordypning i språk eller litteraturfaget til master. Selv om vi sannsynligvis også i det videre primært vil rekruttere fra våre egne BA-studenter, vil dette åpne for en større grad av fleksibilitet.